

~ NYHETS BREV ~

För Poul Bjerre Sällskapets medlemmar • Nr 2 år 2019

Lyssnarskaran på Vårstavi vid adventsfirandet 2018. Foto: Waltraut Neuschütz

Fortsatta ansträngningar för att hitta lösningar

Drygt 700 namnunderskrifter har nu samlats in. Ett flertal skrivelser till tillsynsenheten på Länsstyrelsen har gått iväg från olika personer med begäran om tillsyn av Stiftelsen Vårstavi. En förnyad ansökan om att byggnadsminnesförklara fastigheten, trädgården och parken har skickats till Länsstyrelsen. Tjänstemän i Botkyrka kommun har skrivit en kortfattad utredning. Olika förslag till nya samverkansformer har skickats till politiker och tjänstemän i kommunen. För närvarande – april 2019 – har frågan om Vårstavis framtid blivit en politisk fråga.

Stiftelsen Vårstavi är fortfarande bestämt inriktad på en försäljning. Enligt stiftelsen kan underskottet på 2 miljoner för fastighetens underhåll inte kompenseras genom försäljning av lösöre. Försäljningsintäkter går direkt till det bundna kapitalet, menar man, och lättar inte den uppkomna bristen. På längre sikt torde ett ökat bundet kapital ge högre avkastning, vilket gradvis kunde minska skulden. Stiftelsen står fast vid skrivningen i den ursprungliga syftesparagrafen som anger att avkastningen ska gå till forskning kring psykoterapi men att underhåll av fastigheten inte ingår i ändamålet.

Stiftelsen säger sig vara positivt inställd till nya samverkansformer men hävdar att intäkter på huset aldrig kan bli bärkraftiga. Man ser inte någon form av delat ägande som en lösning. Ett förnyat beslut om försäljning togs vid stiftelsestyrelsens möte i början av april. Sällskapets ordförande reserverade sig även denna gång.

Diskussionerna om framtiden fortsätter.

Kandinskytavlan som såldes vid auktion hos Sothebys i London år 2004 för 6, 8 miljoner.

Lyckat samarbete mellan Stiftelsen och Sällskapet

Symposiet på ABF-huset den 23 mars blev ett lyckat exempel på samverkan mellan de båda intressenterna i Poul Bjerres arv. Symposiet var välbesökt, närmare 100 personer kom och gick under heldagsprogrammet. Sällskapet delade ut kopior av **Ulla Sjöströms** suveräna sammanfattning av Poul Bjerres psykoterapeutiska arbete samt två olika kopior, hämtade ur **Suzanne Giesers** idéhistoriska forskning kring Poul Bjerre och andra tidiga pionjärer inom psykoanalys och psykoterapi i Sverige. Poul Bjerre Sällskapet sålde Bjerreböcker till reapris samt bekostade frukten som bjöds vid eftermiddagens paus. Stiftelsen Vårstavi stod för notan till ABF samt kringkostnader för de fem tidigare Vårstavistipendiaterna, som beskrev sin forskning. Stiftelsen bjöd även generöst på kaffe under förmiddagspausen.

Poul Bjerre - pionjären

År 1911 introducerade Poul Bjerre Freud och psykoanalysen för kollegerna i Svenska Läkarsällskapet. Han var del i det internationella och nordiska nätverk av psykiatriker som under första hälften av 1900-talet engagerade sig i människans psyke och dess läkning. Suzanne Gieser visar i sin forskning hur trådarna från pionjärerna strålar samman år 1978 då en statlig utbildning i psykoterapi för första gången blir verklighet. Poul Berre hade dött 12 år tidigare.

Forskning som fått stöd från Stiftelsen Vårstavi

Fem legitimerade psykologer och psykoterapeuter delgav publiken sina rön under symposiet i mars.

Peter Lilliengren har undersökt hur en trygg anknytning till terapeuten påverkar utfallet av psykoanalytisk terapi. I projektet YAPP vid Ersta/Sköndal/Bräcke högskola ingick ungdomar i åldern 18 – 24 år. Lilliengren kunde visa att en meningsfull och trygg anknytning alltid gav positivt utfall, oavsett vilken terapeutisk metod terapeuten arbetade med.

Markus Jansson-Fröjmark har arbetat med patienter med sömnsvårigheter. Att ändra tankemönster i samband med sänggåendet, att vara mer aktiv på kvällstid och att skriva sömndagbok ingick i försöken. Bland patienterna fanns personer med somatisk sjukdom och andra som av stress och oro hade drabbats av insomni.

My Frankl har arbetat med kvinnor med beroendeproblematik och starka affekter. Ilska, glädje och hälsosam rädsla finns hos alla människor men många lever också med känslor som hämmar. Skuld, skam, äckel, sorg och depression hindrar positiv utveckling och här gällde det att påverka patienter till att välja bort destruktiva beteenden.

Berkeh Nasri är med.dr. och arbetar med vuxna personer med ADHD för att med stöd av digitala verktyg hjälpa dem att skapa struktur i vardagen. Internet och smarta telefoner är hanterliga verktyg när det gäller att ha koll på tid, möten och praktiska ting som tvättstugetid och ekonomi. I studien har en textmodul som sträcker sig över sex veckor arbetats fram. Projektet utvecklas vidare och kan få stor betydelse eftersom man beräknar att nio procent av befolkningen har någon form av ADHD.

Fredrik Falkenström har med ett patientmaterial från Sundsvalls sjukhus undersökt hur förmågan till mentalisering har effekt i behandling av psykiskt sjuka som får terapi. Mentalisering rör förmågan att föreställa sig målet för terapeutens insats och sin egen medverkan.

Framtidsdiskussion

Björn Phillips, som undervisar blivande psykologer på Stockholms universitet, var moderator och ledde den avslutande samtalsrundan. Flera efterlyste mer mångfald i utbudet av terapier som får ekonomiskt stöd. Mer eget val av metod efterlystes också. Oron för de ungas psykiska ohälsa nämndes samt behovet av tidiga insatser av skolans elevhälsa. Metoder för beroendebehandling behövs och fler digitala plattformar efterlystes.

Brasklapp: Läs detta som en summarisk återgivning av föreläsningarna! I omsorgsfulla PowerPoint-presentationer redogjorde föreläsarna för metod, urval, uppföljning och resultat och delgav åhörarna sina gedigna forskningsarbeten.

Maj 1915 – ur Poul Bjerres dikt under arbetet med Vårstavi:

Där jag på trappan låg/jag långt mot fjärran såg:/jag såg vår kulle bliva/en sann lycksalighetens ö. /Här skulle jag mitt verk få skriva /här skulle jag få dö.

Citat ur två insändare i Mitt i Botkyrka/Salem:

Poul Bjerre, själsläkare, upplevde Vårstavi som ett levande väsen och vi är många som håller med. **Lennart Furenhed** travesterar *Tomas Tranströmer*: "Samtalstråd efter samtalstråd avlöser varandra. Några ljuslågor fladdrar. En ängel utan ansikte omfamnar mig och viskar: 'Skäms inte för att du är människa, var stolt! Inne i dig öppnar sig valv bakom valv oändligt. Du blir aldrig färdig och det är som det ska'."

Gunilla Giertz skriver bland annat: Jag kan inte se något mer angeläget i kultursammanhang än att bevara Vårstavi och låta det bilda enhet med Strandparken och Vasastugan. Området skulle kunna bli ett besöksmål och en oas för kommunens invånare och ett attraktivt besöksmål.

Passa på att komma på visning!

Ta vara på möjligheten att uppleva Gunhild och Poul Bjerres hem! I mån av tid tar vi förhandsbokade gruppvisningar. Mejla anita.widen@gmail.com eller ring 070 117 115 4 med förfrågningar. Minst 8 deltagare.

Missat att betala medlemsavgift?

Avgiften är 150 kr för enskild, 200 kr för personer med samma adress. Betala till plusgiro 184 95 73-9.

Kalendarium

- **Fredag 26 april från kl. 11.** Trädgårdsstädning på Vårstavi och formell avslutning på namninsamlingen. Enkelt kaffe eller te erbjuds.

- **Lördag 11 maj kl. 13.30.** **Anna Lindhagen, kolonifrämjare, stadsbevarare och aktiv socialarbetare.**

Ulla-Britt Palmblad, Margareta Sjöblom samt Barbro Olsson berättar.

Årsmöte för Poul Bjerre Sällskapet ca kl. 15 efter kaffepaus.

Sommarens öppna visningar:

- ❖ **Lördag 15 juni kl.13.30**
- ❖ **Söndag 16 juni kl.13.30**
- ❖ **Lördag 17 augusti kl. 13.30**
- ❖ **Söndag 18 augusti kl. 13.30**

Samling på loggian på baksidan av huset. 100 kr för alla över 18 år inkl. kaffe. Välkommen!

Vårstavi, Nynäsvägen 4 i Vårsta ligger till vänster, ca 200 m från rondellen i Vårsta Centrum. Från Tumba C reser man med buss 716 i riktning Bremora, hållplats Vårsta. Har du frågor ring Anita Widén 070/1171154 eller mejla anita.widen@gmail.com. Ingen föranmälan. Entré 100 kr inkl. kaffe eller 80 kr för medlemmar. Parkeringsplats finns omedelbart ner till höger efter rondellen.